[1962 ఎస్ సి ర్ (2) 50]

రామ్ చంద్ర ప్రసాద్

వర్సెస్

బీహార్ రాష్ట్రం

(కె. సుబ్బారావు మరియు రఘుబర్ దయాయ్" జె.జె.)

క్రిమినల్ ట్రయల్-కరప్షన్ స్పెషల్ జడ్జి-టెరిటోరియల్ అధికార పరిధి-నేరం నమోదైతే సరిదిద్దుకోదగినదేనా-నేర నిర్ధారణ చట్టం-అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1947 (11 ఆఫ్ 1947), సెక్షన్ 4 మరియు 5(2)-క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంట్ యాక్ట్, 1952 (XLVI ఆఫ్ 1952), సెక్షన్ 7, 8 మరియు 10-కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్, 1898(1898).

ఓ కాంట్రాక్టర్ నుంచి రూ.10 వేలు తీసుకున్నాడు. ధన్బాద్ మేజిస్ట్రేట్ ముందు ఆయనను హాజరుపరిచారు. కానీ పిటిషనర్ అభ్యర్థన మేరకు హైకోర్టు ఈ కేసును పాట్నాలోని మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేట్ కు బదిలీ చేసింది. తదనంతరం క్రిమినల్ లా అమెండ్మెంట్ యాక్ట్ 1952 అమల్లోకి వచ్చింది, ఇది సెక్షన్ 161 భారతీయ శిక్షాస్మృతి మరియు సెక్షన్ 5 (2) అవినీతి నిరోధక చట్టం కింద ప్రతి నేరాన్ని అది జరిగిన ప్రాంతానికి ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ద్వారా మాత్రమే శిక్షించబడుతుంది. పిటిషనర్ కేసును పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి పంపగా, సెక్షన్ 161, సెక్షన్ 5(2) కింద ఆయనను దోషిగా నిర్ధారించారు. పిటిషనర్ ఇలా వాదించారు: (1) ధన్బాద్లోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి పరిధిలో నేరం జరిగినందున పిటిషనర్ను విచారించే అధికారం పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి లేదని, (2) అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1947 లోని సెక్షన్ 4 లోని ఊహకు సంబంధించిన నిబంధనలు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ను ఉల్లంఘించాయని పిటిషనర్ వాదించారు.

పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి ఈ కేసును విచారించే ప్రాదేశిక పరిధి లేనందున శిక్షా ఉత్తర్వులను రద్దు చేయలేమని పేర్కొంది. సెక్షన్ 531 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ప్రత్యేక న్యాయమూర్తుల విచారణకు వర్తిస్తుంది. కోడ్ లోని సెక్షన్ 526 ప్రకారం ఒక కేసును ఒక ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి నుంచి మరో ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి బదిలీ చేసే అధికారం కూడా హైకోర్టుకు ఉందని, కేసును పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి బదలాయిస్తూ అధికారిక ఉత్తర్వులను తొలగించడం పిటిషనర్ పై పక్షపాతం చూపలేదన్నారు.

పార్లమెంటు ఆమోదించిన అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 4 ప్రకారం చట్టం ద్వారా ఏర్పాటు చేసిన ప్రక్రియను నిర్దేశించింది. రాజ్యాంగంలోని 21వ అధికరణం 145(3) అర్థంలో రాజ్యాంగాన్ని నిర్వచించడం పెద్ద ప్రశ్నేమీ కాదని, ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనానికి పంపాల్సిన అవసరం లేదన్నారు.

A. K. గోపాలన్ వి. మద్రాసు రాష్ట్రం, [1950] ఎస్.సి.ఆర్. 88, తర్వాతి స్థానంలో..

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 168 ఆఫ్ 1959.

1953 క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 580లో పాట్నా హైకోర్టు 1958 సెప్టెంబర్ 10న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులపై ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీల్ చేశారు.

పిటిషనర్ తరపున *బి.తవక్లే, ఆర్.సి.ప్రసాద్* వాదనలు వినిపించారు

ప్రతివాది తరుపున ***ఎ.కె.దత్, ఎస్.పి.వర్మ*** వాదనలు వినిపించారు.

1961. ఏప్రిల్ 18.

హైకోర్టు తీర్పును వెలువరిచినది ***రఘుబర్ దయాళ్, జె.***

భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 161, అవినీతి నిరోధక చట్టం 1947 (యాక్ట్ 1947 యాక్ట్ 1) లోని సెక్షన్ 5(2) కింద తనకు విధించిన శిక్షను కొట్టివేస్తూ పాట్నా హైకోర్టు దయాళ్ ఇచ్చిన తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా ప్రత్యేక రఘుబావ్ సెలవు ద్వారా ఈ అప్పీల్ దాఖలైంది.

పిటిషనర్ సింధ్రీలోని కన్స్ట్రక్షన్ ఇంజనీర్. ఆర్.బి. బసు కలకత్తాలో నివసిస్తూ హిందుస్థాన్ ఇంజనీరింగ్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ పేరుతో కంపెనీ వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తున్న కాంట్రాక్టర్. 1951 జూలై 18 న ధన్బాద్ రైల్వేస్టేషన్లోని కెల్నర్స్ రెస్టారెంట్లో బసు నుంచి రూ.10,000 అక్రమ లంచంగా పిటిషనర్ స్వీకరించాడని ప్రాసిక్యూషన్ ఆరోపించింది.

ఈ మొత్తం ఉన్న కవరులో ఈ మొత్తం ఉందని తెలియక, అందులో బసు ఒప్పందాలకు సంబంధించిన పత్రాలు ఉన్నాయని తెలిసి కూడా తాను ఈ మొత్తాన్ని తీసుకున్నానని పిటిషనర్ చేసిన వాదనను కోర్టు తోసిపుచ్చింది.

తరఫున లేవనెత్తిన వాదనలు.. అప్పీలుదారులు:

(i) చట్టంలోని సెక్షన్ 4 లో ఉన్న ఊహకు సంబంధించిన నిబంధనలు రాజ్యాంగ విరుద్ధమైనవి;

(ii) ఈ కేసును విచారించే అధికార పరిధి లేని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి విచారించారు.

(iii) నిందితులు లంచం డిమాండ్ చేయడం, ఆ మొత్తాన్ని చట్టవిరుద్ధంగా స్వీకరించడం గురించి బసు చేసిన ప్రకటనకు సరైన ధృవీకరణ లేదు.

ఆర్టికల్ 21 లోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉందనే కారణంతో చట్టంలోని సెక్షన్ 4 రాజ్యాంగబద్ధతను ప్రశ్నించాలని కోరారు. ఇలా ఉన్న రాజ్యాంగం:

"ఏ వ్యక్తి తన జీవితాన్ని లేదా వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను కోల్పోకూడదు; చట్టం ద్వారా ఏర్పాటు చేసిన ప్రక్రియ ప్రకారం."

ఆర్టికల్ 145(3) ఉద్దేశ్యం కోసం ఈ ప్రశ్నను చట్టానికి సంబంధించిన గణనీయమైన ప్రశ్నగా మేము పరిగణించడం లేదు, ఇది రాజ్యాంగం యొక్క వివరణకు సంబంధించిన గణనీయమైన న్యాయ సమస్యతో సంబంధం ఉన్న ఏదైనా కేసును నిర్ణయించే ఉద్దేశ్యం కోసం కూర్చోవాల్సిన న్యాయమూర్తుల కనీస సంఖ్య ఐదుగా ఉండాలి. కళలో 'చట్టం' అనే పదం ఉందని భావించిన దృష్ట్యా. 21 అనేది రాజ్యం చేసిన చట్టాన్ని సూచిస్తుంది తప్ప సానుకూల చట్టాన్ని సూచించదు. ఇది ఎ.కె.లో జరిగింది. గోపాలన్ వి. మద్రాసు రాష్ట్రం (1) ఆర్టికల్ 21 లో చట్టం అనే పదాన్ని సహజ న్యాయ సూత్రాలను ప్రతిబింబించే నైరూప్య లేదా సాధారణ అర్థంలో చట్టానికి సమానంగా కాకుండా, చట్టం ద్వారా స్థాపించబడిన ప్రక్రియ అని అర్థం, అంటే రాజ్యం చేసిన చట్టం ద్వారా స్థాపించబడిన ప్రక్రియ, అనగా, కేంద్ర పార్లమెంటు లేదా రాష్ట్రాల శాసనసభల ద్వారా, సెక్షన్ 4 పార్లమెంటుచే రూపొందించబడింది, అందువల్ల అది నిర్దేశించేది చట్టం ద్వారా స్థాపించబడిన ప్రక్రియ అని భావించాలి.

పిటిషనర్ ను పాట్నా ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి విచారించారు. మన్భూమ్ జిల్లాలోని ధన్బాద్లో ఈ దారుణం జరిగింది. ఈ కేసును ధన్బాద్ మేజిస్ట్రేట్కు బదిలీ చేశారు. నిందితుల అభ్యర్థన మేరకు హైకోర్టు దానిని పాట్నాలోని మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు బదిలీ చేసింది. ఈ బదిలీ ఉత్తర్వు తరువాత, క్రిమినల్ లా అమెండ్మెంట్ యాక్ట్, 1952 (యాక్ట్ ఎక్స్ఎల్విఐ ఆఫ్ 1952) జూలై 28, 1952 నుండి అమల్లోకి వచ్చింది. క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంట్ యాక్ట్ సెక్షన్ 10 దృష్ట్యా ఈ కేసును పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి బదిలీ చేశారు. మన్భూమ్లో ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ఉన్నారని, ఆయన ఒక్కరే ఈ కేసును విచారించే అవకాశం ఉందని పిటిషనర్ వాదన. క్రిమినల్ చట్ట సవరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ఇలా ఉంది:

“(1) క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 లేదా మరే ఇతర చట్టంలో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ, సెక్షన్ 6 యొక్క లొంగుబాటు (1) లో పేర్కొన్న నేరాలు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తులచే మాత్రమే శిక్షించబడతాయి. (1) [1950] ఎస్.సి.ఆర్.

(2) సెక్షన్ 6 లోని సబ్ సెక్షన్ (1)లో పేర్కొన్న ప్రతి 'నేరాన్ని అది జరిగిన ప్రాంతానికి లేదా ఆ ప్రాంతానికి ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది ప్రత్యేక న్యాయమూర్తులు ఉన్న ప్రాంతానికి ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ద్వారా విచారించాలి.

(3) ఏదైనా కేసును విచారించేటప్పుడు, ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి సెక్షన్ 6 లో పేర్కొన్న నేరం కాకుండా మరేదైనా నేరాన్ని కూడా విచారించవచ్చు, దీనితో క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 ప్రకారం నిందితుడిపై అదే విచారణలో అభియోగాలు మోపవచ్చు.”

సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నేరాలను నిర్ధారిస్తుంది. 161, భారతీయ శిక్షాస్మృతి, చట్టంలోని సెక్షన్ 5(2) ప్రకారం. ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి మాత్రమే.. ఈ చట్టం కింద నియమించిన ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి పిటిషనర్ ను విచారించారు. అతని ఫిర్యాదు అతనిని విచారించిన కోర్టు యొక్క సామర్థ్యానికి సంబంధించినది కాదు, కానీ అతనిని విచారించడానికి ప్రాదేశిక అధికార పరిధి లేని ట్రయల్ కోర్టుకు సంబంధించినది. (2) సెక్షన్ 7 ప్రకారం ఇలాంటి నేరాలు జరిగిన ప్రాంతానికి ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి విచారణ జరుపుతారు. ఈ నేరాలు మన్భూమ్లోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ప్రాదేశిక పరిధిలో జరిగాయి, కాబట్టి అతను మాత్రమే విచారించవచ్చు. అందువల్ల పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి ఈ కేసును విచారించే పరిధి లేదని తెలుస్తోంది.

క్రిమినల్ లా అమెండ్మెంట్ యాక్ట్ సెక్షన్ 8 లోని సబ్ సెక్షన్ (3) ఇలా ఉంది:

"సబ్ సెక్షన్ (1) లేదా సబ్ సెక్షన్ (2)లో పేర్కొన్న విధంగా కాకుండా, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 లోని నిబంధనలు ఈ చట్టానికి విరుద్ధంగా లేనంత వరకు, ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ముందు జరిగే విచారణకు వర్తిస్తాయి; మరియు ఈ నిబంధనల ప్రయోజనాల కోసం, ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి యొక్క కోర్టు జ్యూరీ లేకుండా లేదా మదింపుదారుల సహాయం లేకుండా కేసులను విచారించే సెషన్స్ కోర్టుగా పరిగణించబడుతుంది మరియు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ముందు ప్రాసిక్యూషన్ నిర్వహించే వ్యక్తిని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గా పరిగణిస్తారు."

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 526 లోని నిబంధనలు హైకోర్టుకు ఏ కేసునైనా క్రిమినల్ కోర్టు నుంచి విచారించడానికి సమర్థులైన ఇతర కోర్టుకు బదిలీ చేసే అధికారాన్ని ఇస్తాయి. క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత ఈ కేసును మన్భూమ్ ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి కోర్టుకు బదిలీ చేసి ఉంటే, ఆ కోర్టు నుంచి పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి కోర్టుకు కేసును బదిలీ చేసే అధికారం హైకోర్టుకు ఉండేది. పిటిషనర్ అభ్యర్థన మేరకు కేసును ధన్బాద్ నుంచి పాట్నాకు బదిలీ చేశారు. పాట్నాలో జరిగిన విచారణ పిటిషనర్ ను ఏ విధంగానూ తప్పుదోవ పట్టించిందని చెప్పలేం. ఈ కేసును మన్భూమ్లోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి అధికారికంగా బదిలీ చేయకపోవడం, పాట్నాలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి కోర్టుకు బదిలీ చేయాలని హైకోర్టు అధికారికంగా ఆదేశించడం వంటివి పిటిషనర్ను ఏ విధంగానూ ప్రభావితం చేయలేదని మా అభిప్రాయం. 1952 అక్టోబర్ 23 న పాట్నా ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ఈ కేసును విచారణకు స్వీకరించినప్పుడు నిందితులు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ నోవో విచారణను కోరుకున్నారు. ఆ సమయంలో ఈ కేసును విచారించే కోర్టు పరిధిపై ఎలాంటి అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయలేదు. ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ముందు వాదనల సమయంలో ఇలాంటి అభ్యంతరాన్ని తీసుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. పిటిషనర్ అప్పీలును 1955 లో మొదటిసారి విచారించినప్పుడు హైకోర్టు ముందు గానీ, హైకోర్టు ఉత్తర్వులపై బీహార్ రాష్ట్రం

అప్పీల్ చేసినప్పుడు గానీ ఇలాంటి అభ్యంతరాన్ని లేవనెత్తలేదు. ఇదంతా చూస్తుంటే పాట్నాలో జరిగిన విచారణ పట్ల పిటిషనర్ పక్షపాతంతో వ్యవహరించలేదని అర్థమవుతోంది.

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 531 దృష్ట్యా, ఈ కేసును విచారించడానికి ఆయనకు ప్రాదేశిక పరిధి లేదనే కారణంతో పాట్నా ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయకూడదు. వాస్తవానికి న్యాయం జరిగింది. సబ్-ఎస్ దృష్ట్యా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 531 ఈ కేసుకు వర్తించదని పిటిషనర్ వాదించారు. (1) క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంట్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 7, సెక్షన్ 10. మేం ఒప్పుకోం. మునుపటి నిబంధన అటువంటి నేరాలను ప్రత్యేక న్యాయమూర్తులచే శిక్షించబడాలని మరియు ఈ నిబంధనకు వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి ఉల్లంఘన జరగలేదని పేర్కొంది. సెక్షన్ 10 ప్రకారం కేసులను ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి విచారించాల్సి ఉంటుంది. 7. చట్టం ప్రారంభానికి ముందు మేజిస్ట్రేట్ ముందు పెండింగ్ లో ఉన్న కేసులను విచారణ నిమిత్తం సంబంధిత ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి పంపాలి. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 531 ను అమలు చేయకపోవడానికి ఈ సెక్షన్ లో ఏమీ లేదు.

అందువల్ల ఈ కేసును విచారించే ప్రాదేశిక పరిధి లేదనే కారణంతో పిటిషనర్ ను దోషిగా నిర్ధారిస్తూ ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయలేమని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

ధన్ బాద్ రైల్వే స్టేషన్ లోని కెల్నర్ రిఫ్రెష్ మెంట్ రూమ్ లో 1951 జూలై 18 న నిందితులు రూ.10,000 లంచం డిమాండ్ చేశారని, దానిని స్వీకరించారని బసు చేసిన ప్రకటనకు సరైన ఆధారాలు ఉన్నాయా అనేది పరిశీలనకు చివరి వాదన.

దీనికి సంబంధించి బసు చెప్పిన ముఖ్య విషయాలను క్లుప్తంగా తెలియజేయవచ్చు. 1950 డిసెంబర్ లో కలకత్తా వెళ్లి బసు ఇంటికి వెళ్లి రూ.10 వేలు లంచం ఇవ్వాలని కోరినట్లు తెలుస్తోంది. మరే

ఇతర సాక్షి సాక్ష్యం ద్వారా ఈ ప్రకటనకు ప్రత్యక్ష ధృవీకరణ లేదు. బసుకు చెందిన కంజిలాల్ అనే ఉద్యోగి కిందకు వచ్చాడు. 1951 మేలో పిటిషనర్ ను కలిసిన తన యజమాని డిసెంబర్ లో అడిగిన మొత్తాన్ని స్వీకరిస్తారా అని ప్రశ్నించగా, ఇంతవరకు చెల్లించలేదని, ఆ మొత్తం ఆమోదయోగ్యంగా ఉంటుందని సమాధానం వచ్చింది. ఈ విషయాన్ని ఆయన బసుకు తెలియజేశారు. నెల రోజుల వరకు, ఆ తర్వాత కూడా చెల్లింపులు చేయకుండా అధికారులకు సమాచారం ఇచ్చేందుకు ఏమీ చేయలేదు.

జూన్ 1951 లో, బసు శ్రీ కె.ఎన్. ముఖర్జీ, పి. W. 3, అప్పటి స్పెషల్ పోలీస్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ పోలీసు సూపరింటెండెంట్, నిందితుడు లంచం డిమాండ్ చేయడం గురించి మరియు అతని అభ్యర్థన మేరకు జూన్ 18 నాటి ఎగ్జిబిట్ 11/1 అనే లేఖను అతనికి అందజేశారు. 1950 డిసెంబరులో చేసిన డిమాండ్ గురించి ఆయన ఈ లేఖలో ప్రస్తావించారు, కానీ మే నెలలో ఈ మొత్తాన్ని స్వీకరించడానికి పిటిషనర్ సంసిద్ధత వ్యక్తం చేసిన విషయాన్ని ప్రస్తావించలేదు.

మిస్టర్ ముఖర్జీ ఉచ్చు బిగించడానికి చర్యలు చేపట్టి, శ్రీ ఎస్.పి. ముఖర్జీ, పి.డబ్ల్యు. 1 ను నియమించారు.

జూలై 14 న పిటిషనర్ ను కలిసిన కంజీలాల్ బసు కూడా అక్కడికి చేరుకునే సమయానికి ధన్ బఫ్ రైల్వే స్టేషన్ కు వెళ్తానని, అక్కడ డబ్బు చెల్లిస్తామని, ఆ సమావేశం తేదీని తర్వాత తెలియజేస్తామని అతనితో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాడు. కలకత్తాలో ఈ ఏర్పాటు గురించి బసుకు చెప్పారు. తన వంతుగా అధికారులకు సమాచారం అందించాడు. ఇందుకోసం జూలై 18 వ తేదీని నిర్ణయించారు. సమావేశం 18 న జరుగుతుందని, సాయంత్రం 5 గంటలకు తూఫాన్ ఎక్స్ ప్రెస్ లో బసు ధన్ బాద్ చేరుకుంటారని కంజీలాల్ జూలై 16 న పిటిషనర్ కు టెలిఫోన్ ద్వారా తెలియజేశారు. ట్రాప్ ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసుకుని ట్రాప్ పార్టీ జూలై 18 న తూఫాన్ ఎక్స్ ప్రెస్ లో ధన్ బాద్ చేరుకుంది. జూలై 18

ఉదయం కంజీలాల్ స్వయంగా సింద్రీకి వెళ్లి అప్పీలుదారుకు ఈ ఏర్పాటును ధృవీకరించాడు. సాయంత్రం 5 గంటలకు ధన్బాద్ రైల్వేస్టేషన్‌కు చేరుకున్నాడు.

ట్రాప్ పార్టీ సభ్యులు కెల్నర్ రెస్టారెంట్ లోని రిఫ్రెష్ మెంట్ రూమ్ మూలల్లోని వేర్వేరు టేబుళ్ల వద్ద కూర్చున్నారు. పిటిషనర్ తో కలిసి బసు అక్కడకు చేరుకుని మరో టేబుల్ ను ఆక్రమించాడు. అల్పాహారం తీసుకున్నారు. ఆ తరువాత, బసు అప్పీలుదారునితో ఒప్పందానికి సంబంధించిన విషయాలను మాట్లాడాడు, అతని దగ్గరికి వెళ్లి, అతని సాచెల్ నుండి ఫైలును బయటకు తీశాడు, తరువాత, కొద్దిసేపు మాట్లాడిన తరువాత, రూ.10,000 విలువ చేసే కరెన్సీ నోట్లు ఉన్న కవరును బయటకు తీసి, దాని పొడవాటి అంచును చీల్చాడు. ఈ కవరును పిటిషనర్ కు అందజేశారు. రూ.10,000 ఉన్నాయని, వాటిని ఇంతవరకు పిటిషనర్ కు చెల్లించలేదని ఆ సమయంలో తాను ప్రకటన చేశానని బసు పేర్కొన్నాడు. పిటిషనర్ ఆ కవరును తీసి ప్యాంటు జేబులో పెట్టుకున్నాడు. లంచం డబ్బు చెల్లించినట్లు సిగ్నల్ అందుకున్న ట్రాప్ పార్టీ పిటిషనర్ ను చుట్టుముట్టి అతని నుంచి కవరును స్వాధీనం చేసుకుంది. , అందులో కరెన్సీ నోట్లు ఉన్నట్లు కనుగొన్నారు, వాటి సంఖ్యలను గతంలో మేజిస్ట్రేట్ శ్రీ. మహదేవన్.

మే నెలలో గానీ, టెలిఫోన్ లో గానీ, జూలై 18 వ తేదీ ఉదయం గానీ పిటిషనర్ కు పంపిన సందేశం గురించి కంజీలాల్ చేసిన ప్రకటనకు మౌఖిక ధ్రువీకరణ లేదు. 1950 డిసెంబరులో డబ్బు డిమాండ్ గురించి 1951 జూన్ లో శ్రీశ్రీకి ప్రస్తావించిన పరిస్థితుల నుండి బసు చేసిన ప్రకటనలకు ఈ క్రింది కోర్టులు ధృవీకరణను కనుగొన్నాయి. K. ఎన్.ముఖర్జీ; నిర్ణీత సమయంలో పిటిషనర్ ధన్ బాద్ కు వస్తాడని, పిటిషనర్ ధన్ బాద్ రైల్వే స్టేషన్ లో ఉండటం యాదృచ్ఛికం కాదని, మునుపటి ఏర్పాటు ఫలితంగా జరిగి ఉంటుందని బసుకు ఖచ్చితంగా తెలిసినప్పుడు ఉచ్చు బిగించి ఉండవచ్చు. ఈ

రీజనింగ్ లో ఎలాంటి లోపం కనిపించదు. ఆ రోజు తాను రైల్వే స్టేషన్ లో ఉండటంపై పిటిషనర్ వివరణ ఇచ్చారు. దీనిని కింది కోర్టులు అంగీకరించలేదు. వాస్తవానికి ఈ కోర్టు రిమాండ్ పై ఉన్న అప్పీల్ రెండో విచారణలో పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది ఒత్తిడి చేయలేదు. పిటిషనర్ ధన్ బాద్ రైల్వే స్టేషన్ కు వస్తాడని ఆచరణాత్మకంగా నిర్ధారణ అయినప్పుడు ట్రాప్ ఏర్పాట్లు చేసి ఉంటారనడంలో సందేహం లేదు. 1950 డిసెంబరులో పిటిషనర్ రూ.10,000 డిమాండ్ చేశాడని జూన్ నెలలో బసు తప్పుగా ప్రస్తావించే అవకాశం లేదు.

సాధారణంగా ఇంత సుదీర్ఘ కాలం తర్వాత ఇలాంటి డిమాండ్ పై ఫిర్యాదు చేసే అవకాశం ఉండదు. పరిస్థితులు చక్కబడతాయనే ఆశ లేదా బసు పెండింగ్ బిల్లులను ఆమోదించడానికి లంచంగా తక్కువ మొత్తం ఆమోదయోగ్యం కావచ్చుననే ఆశ కారణంగా ఈ వ్యవధి ఏర్పడినట్లు తెలుస్తోంది. రూ.10,000 ఉన్న కవరును అప్పీలుదారుకు అందజేసిన సమయంలో బసు వాంగ్మూలాన్ని ధృవీకరించడానికి ట్రాప్ సాక్షులు గైర్హాజరు కావడం నిజంగా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది, పిటిషనర్ లంచం స్వీకరించినందుకు సాక్షులుగా ఉండటానికి నలుగురు వ్యక్తులు అక్కడకు వెళ్లారు మరియు అందువల్ల పిటిషనర్ మధ్య ఏమి జరుగుతుందో వినడానికి అప్రమత్తంగా ఉండాలని ఆశించవచ్చు. మరియు బసు. ఇక్కడ ప్రశ్న ఏమిటంటే, కవరులో ఏమి ఉంటుందని పిటిషనర్ ఆశించాడు? కాంట్రాక్ట్ వ్యాపారానికి సంబంధించి ఎలాంటి బిల్లులు, పత్రాలను బసు వ్యక్తిగతంగా అందజేయలేదు. అటువంటి పత్రాలను రెగ్యులర్ బిజినెస్ సమయంలో పిటిషనర్ కార్యాలయానికి పంపవచ్చు. ఆ కవరులో ఏముందో ఖచ్చితంగా తెలియకపోతే తాను చేసేవాడినని పిటిషనర్ బసును ప్రశ్నించినట్లు కనిపించడం లేదు. ఆ కవరులో బిల్లులు వగైరా ఉన్నాయని తాను అర్థం చేసుకున్నానని పిటిషనర్ చేసిన ప్రకటనకు పొంతన లేదని, ఆ కవరులో వంద రూ.100 నోట్లు ఉన్నందున ఆ కవరు లావుగా ఉంటుందని భావిస్తున్నారు. వ్యాపార

పత్రాలతో కూడిన కవరును ప్యాంటు జేబులో ఉంచాలని అనుకోరు. ఎవరైనా సాధారణంగా దానిని చేతిలో తీసుకువెళతారు, లేదా కోటు లేదా బుష్-షర్ట్ యొక్క జేబులలో ఒకదానిలో ధరించవచ్చు. అప్పీలుదారుడు ఏర్పాటు ద్వారా ధన్బాద్ రైల్వే స్టేషన్కు వెళ్లి ఉంటాడని భావించినప్పుడు, ఆ ఏర్పాటు యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటనేది చర్చనీయాంశంగా మారుతుంది. ఖచ్చితంగా, ఇది కొన్ని బిల్లులు మరియు కాగితాల డెలివరీ మాత్రమే కాకపోవచ్చు. ఇంతకుముందే చెప్పినట్లుగా, దీనిని పోస్ట్ ద్వారా లేదా కంజీలాల్ లేదా మరేదైనా దూత ద్వారా సింధ్రీకి పంపవచ్చు. ధన్ బాద్ రైల్వే స్టేషన్ లో జరిగిన సమావేశం ఉద్దేశం వేరేలా ఉంది. పిటిషనర్ సరైనదిగా అంగీకరించదగిన ఏ ఉద్దేశ్యాన్ని పేర్కొనడంలో విఫలమయ్యాడు.

కలకత్తాలో రూ.10 వేలు డిమాండ్ చేయడం, మే, జూలై నెలల్లో కాంజీలాల్ తనను కలవడం, టెలిఫోన్ కాల్, ఏర్పాటు, ఆ కవరును ఆయనకు అందజేసిన సమయంలో బసు వాంగ్మూలం తదితర అంశాలను క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 342 కింద విచారించినప్పుడు పిటిషనర్ను ప్రత్యేకంగా ప్రశ్నించలేదన్నది వాస్తవం. అయితే ఈ తప్పిదం వల్ల న్యాయం జరగలేదని మా అభిప్రాయం. సాక్షులు ఏం వాంగ్మూలం ఇచ్చారో, తనపై ఉన్న కేసు ఏమిటో పిటిషనర్ కు పూర్తిగా తెలుసు. తనకు రూ.10 వేలు లంచం ఇచ్చారన్న ప్రధాన ఆరోపణలో వాస్తవం లేదని ఆయన కొట్టిపారేశారు.

అందువల్ల, బసు నుంచి కవరు తీసుకున్నప్పుడు తనకు రూ. 10,00,000 లభిస్తోందని పిటిషనర్ కు తెలిసి ఉంటుందని మేము భావిస్తున్నాము. 10,000 లంచం, అతను ఏ మొత్తాన్ని డిమాండ్ చేశాడు, అందువల్ల పిటిషనర్ కు శిక్ష విధించడం సరైనదే. అందువల్ల అప్పీలును కొట్టివేశారు.

అప్పీల్ కొట్టివేత..